

Procedury kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Leszna

Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej kontroli zarządczej należy do obowiązków Prezydenta Miasta Leszna, jest ona podstawowym procesem zarządzania w Urzędzie Miasta Leszna. Procedury kontroli zarządczej opracowane zostały w oparciu o niżej wymienione akty prawne:

- Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz.885 z zmianami)
- Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. (Dz. Urz. MF z 2009r nr 15 poz.84)

Przedmiotem kontroli zarządczej są procesy służące osiągnięciu celów i realizacji zadań nałożonych na jednostkę samorządu terytorialnego przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Realizacja celów i zadań postawionych przed jednostką samorządu terytorialnego powinna być osiągnięta w trakcie legalnej realizacji procesów w sposób efektywny , oszczędny i terminowy.

Celami kontroli zarządczej jest zapewnienie :

- 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- 2) skuteczności i efektywności działania;
- 3) wiarygodności sprawozdań;
- 4) ochrony zasobów;
- 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- 7) zarządzania ryzykiem.

Elementami kontroli zarządczej są:

A. Środowisko wewnętrzne

W Urzędzie Miasta Leszna obowiązuje Kodeks Etyki Pracowników Samorządowych propagujący wzorce zachowań etycznych stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia. Pracownicy Urzędu są świadomi przyjętych standardów i akceptowanych zachowań zawartych w w/w kodeksie. Prezydent Miasta Leszna dbając o zapewnienie realizacji celów postawionych przed jednostką samorządu terytorialnego przestrzega zasady by pracownicy Urzędu Miasta Leszna posiadali wiedzę, doświadczenie i umiejętności adekwatne do zajmowanego stanowiska. Proces naboru kandydatów do pracy

i wyboru z pośród nich najlepszego kandydata na poszczególne stanowiska pracy w Urzędzie Miasta Leszna przebiega zgodnie z zapisami ustawy z 21 listopada 2008 o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014, poz. 1202 ze zmianami). W miarę zaistnienia potrzeb, w szczególności związanych ze zmianami przepisów prawa w obszarach działania , a także zapewnienia kadry o wyższych kompetencjach zawodowych, Prezydent Miasta Leszna zapewnia rozwój zawodowy pracowników poprzez finansowanie udziału w szkoleniach , kursach , seminariach ,a także poprzez współfinansowanie podnoszenia wykształcenia przez pracowników Urzędu na wyższych uczelniach lub na studiach podyplomowych. Informacje dotyczące udziału w szkoleniach i informacje dotyczące dofinansowania nauki pracowników są corocznie przedkładane Prezydentowi Miasta Leszna w celu dokonania analizy wydatków w tym zakresie, jak również planowania kierunków rozwoju kompetencji zawodowych pracowników w roku przyszłym. W związku z tym można stwierdzić ,że proces podnoszenia kompetencji zawodowych pracowników Urzędu Miasta Leszna jest monitorowany.

Rzetelnie opracowany funkcjonujący Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Leszna oraz regulaminy organizacyjne poszczególnych jednostek organizacyjnych Miasta Leszna zawierające kompletne cele postawione przed jednostkami organizacyjnymi powołanymi do realizacji zadań samorządu terytorialnego, wraz z precyzyjnie opracowanymi zakresami obowiązków dla poszczególnych działów, stanowisk pracy, czy też pracowników realizujących cele cząstkowe.

Delegowanie uprawnień do realizacji celów cząstkowych całej organizacji jaką jest Miasto Leszno - jednostka samorządu terytorialnego - zostało zlecone i przyjęte przez poszczególnych pracowników przy pomocy stosownych potwierdzeń przyjęcia delegowanych uprawnień.

B. Określone cele i zarządzanie ryzykiem

Misja

Leszno jest miastem, którego władze, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne i mieszkańcy, kontynuują tradycje wielkopolskie w warunkach rosnącej konkurencji, współpracują ze sobą oraz zewnętrznymi jednostkami dążąc do lepszego wykorzystania lokalnych zasobów, możliwości wynikających z wielkości i położenia Miasta w celu podniesienia jego atrakcyjności, poziomu życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego.

Cele strategiczne

- 1) Cel I Zmodernizowanie lokalnej gospodarki oraz przyciągnięcie innowacyjnych inwestycji dla budowania trwałego, zrównoważonego rozwoju gospodarczego.
- 2) Cel II Poprawienie warunków życia ludności przez doskonalenie usług publicznych i stwarzanie warunków dla inicjatyw służących zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnych.

3) Cel III Budowa ponadlokalnej pozycji Miasta jako centrum świadczenia usług dla otaczającego subregionu.

Misja Miasta sformułowana została na podstawie zidentyfikowanych najważniejszych problemów Leszna. Dotyczy to nie tylko sfery gospodarczej, ale również społecznej oraz kulturalno oświatowej. Tylko działania uwzględniające wszystkie aspekty życia mieszkańców pozwolą stworzyć z Leszna ośrodek, który będzie przyjazny dla swoich mieszkańców oraz dla osób z zewnątrz. Stworzy to podstawę dla zachowania tożsamości Leszczynian ze swoim miejscem zamieszkania, a także dla podnoszenia poziomu życia do przeciętnych standardów europejskich. Tylko silne wewnętrznie i otwarte Leszno może pretendować do przodującego ośrodka w rejonie oraz liczącej się gminy w Województwie Wielkopolskim. Dążenie przez cały czas do rozwoju Leszna, wykorzystując możliwości jakie niesie nam współczesny świat, nie może przesłonić tego co jest równie istotne dla każdej społeczności - historii i tradycji.

Zrealizowanie misji Miasta Leszna przebiega poprzez realizację zadań jakie zostały przez nią nałożone uchwałą Nr XI/113/99 Rady Miejskiej w Lesznie z dnia 27 maja 1999r w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Leszna. Zadania wykonywane przez gminę to jej zadania własne w zakresie zaspakajania zbiorowych potrzeb jej mieszkańców, a nadto zadania z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami, zadania z zakresu administracji rządowej przyjęte do wykonania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz zadania przyjęte na mocy umów zawartych z innymi podmiotami. Do realizacji zadań Miasta Leszna utworzone zostały jednostki organizacyjne Miasta.

Określenie celów i zadań dla poszczególnych jednostek organizacyjnych nastąpiło w perspektywie wieloletniej w statutach wszystkich jednostek organizacyjnych i w ich regulaminach organizacyjnych w których określono:

- 1) zakres działania i zadania jednostki organizacyjnej ,
- 1) organizację jednostki organizacyjnej
- 2) zasady funkcjonowania
- 3) zakres działania kierownictwa, wydziałów i samodzielnych stanowisk w jednostce organizacyjnej

Zakresy działania poszczególnych jednostek organizacyjnych są wynikiem rozpisania na jednostki organizacyjne Miasta, zadań określonych w statucie Miasta Leszna i obejmują spektrum działań przewidzianych do realizacji przez Miasto Leszno dla zaspokojenia zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej i dodatkowo zadania z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami, zadania z zakresu administracji rządowej przyjęte do wykonania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz zadania przyjęte na mocy umów zawartych z innymi podmiotami.

Cele i zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych zostały postawione w sposób jasny i czytelny w ich statutach i Regulaminach organizacyjnych.

Prezydent Miasta Leszna dokonuje corocznej analizy osiągnięcia celów przez jednostki organizacyjne powołane do ich realizacji podczas prezentacji sprawozdań z realizacji celów i zadań przez dyrektorów poszczególnych jednostek organizacyjnych zbiorczego opracowania osiągniętych celów, przez jednostki oświaty opracowywanego przez Wydział Edukacji z jednostkowych sprawozdań zespołów szkół, szkół i przedszkoli.

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek dokonania co najmniej raz w roku przeglądu kompletności celów postawionych przed nią, a także uzupełnienia tych celów w przypadku zmiany zadań spowodowanej zmianą przepisów prawa powszechnie obowiązującego lub prawa lokalnego.

Kadra zarządzająca każdej z jednostek organizacyjnych Miasta Leszna ma obowiązek przeglądu celów funkcjonowania własnej jednostki organizacyjnej i określenia ryzyk jakie mogą zagrozić realizacji tych celów.

W sytuacji istotnych zmian dotyczących warunków i zakresów funkcjonowania jednostki należy dokonać w trakcie roku ponownej analizy ryzyka jej funkcjonowania.

Analiza ryzyka w każdej z jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Leszna / wydziały i komórki równorzędne / powinna zostać przeprowadzona zgodnie z metodyką przeprowadzania analizy ryzyka określoną w dokumencie zasady analizy ryzyka w Urzędzie Miasta Leszna. (zał. nr 3 do Zarządzenia Nr K/592/2015 Prezydenta Miasta Leszna z dnia 16.11.2015 r.).

Na podstawie tak przeprowadzonej analizy ryzyka każda jednostka Urzędu Miasta Leszna realizująca cele i zadania Miasta określa akceptowany poziom ryzyka.

Dla ryzyk przewyższających określony przez kierownika, akceptowany poziom ryzyka, należy określić prawdopodobieństwo jego wystąpienia i określić skutki jakie może spowodować zaistnienie zdarzenia określanego jako ryzyko.

W stosunku do każdego istotnego ryzyka (istotne > od akceptowalnego) kierownik jednostki powinien określić rodzaj reakcji która doprowadzi ryzyko do poziomu akceptacji.

C. Mechanizmy kontroli

Mechanizmy kontroli zarządczej stanowiąc powinny odpowiedź na konkretne ryzyko określone dla danej jednostki. Do mechanizmów kontroli zarządczej zaliczyć należy wszelkie dokumenty stanowiące wewnętrzne regulacje dotyczące sposobu wykonania zadania w stopniu akceptowalnym przez osobę kierującą jednostką organizacyjną. Do przywołanych dokumentów wewnętrznych należą pisemne procedury wewnętrzne, instrukcje, dokumenty określające zakres obowiązków uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych pracowników. Wszystkie wewnętrzne regulacje dotyczące

kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Leszna ,są dostępne dla pracowników wykonujących obowiązki opisane w w/w dokumentach.

Dla dokonania nadzoru funkcjonowania kontroli zarządczej w obszarze działania Miasta Leszna, Prezydent zleca audytorowi wewnętrznemu i kontroli wewnętrznej dokonanie kontroli oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji celów przez poszczególne jednostki organizacyjne.

Obok instytucjonalnej kontroli wewnętrznej należy stworzyć w każdej jednostce organizacyjnej Urzędu Miasta Leszna mechanizm kontroli nad obszarami uznanymi w trakcie analizy ryzyka, za obszary o szczególnej wrażliwości na możliwości zakłócenia ciągłości prawidłowego działania i osiągania celów. Zadanie dokonania przeglądu nazwanych ryzyk zagrażających osiągnięciu celów przez jednostkę organizacyjną podlega nadzorowi i ocenie przez osobę kierującą jednostką organizacyjną.

W Urzędzie Miasta Leszna dokłada się należytej staranności o dbałość i ochronę zasobów jednostki samorządu terytorialnego. W zakresach obowiązków pracowników umieszczono zapisy dotyczące dbałości o powierzone mienie. Nadzoruje się i inwentaryzuje zgodnie z instrukcją inwentaryzacyjną zasoby jednostki samorządu terytorialnego.

W Urzędzie Miasta Leszna funkcjonują szczegółowe instrukcje dotyczące kontroli finansowej. Instrukcje kontroli finansowej regulują działania w zakresie rzetelnej i pełnej rejestracji operacji finansowych i gospodarczych. Zawierają zapisy o sposobie autoryzacji przez kierownika jednostki operacji finansowych. Funkcjonująca w jednostkach organizacyjnych struktura organizacyjna będąca wynikiem podziału obowiązków między poszczególnych pracowników jednostek zapewnia podział kluczowych obowiązków dotyczących kontroli finansowej. Instrukcja obiegu dokumentów zapewnia weryfikację dowodów księgowych pod względem legalności przed i po realizacji operacji finansowej, a także określa działania dotyczące ochrony zasobów – mienia jednostki samorządu terytorialnego.

System informatyczny funkcjonujący w Urzędzie Miasta Leszna podlega nadzorowi i kontroli pod względem:

- 1) legalności zainstalowanego oprogramowania
- 2) adekwatności oprogramowania do potrzeb wydziałów
- 3) bezpieczeństwa danych i informacji zgromadzonych w zasobach pamięci komputerów

W Urzędzie Miasta Leszna osoby odpowiedzialne za wdrożenie i funkcjonowanie systemów informacyjnych opracowali i wdrożyli procedurę pozwalającą na zagwarantowanie bezpieczeństwa danych i systemów.

Coroczne złożenie zapewnienia w zakresie bezpieczeństwa systemów informatycznych i danych w nich zawartych należy do obowiązków osób odpowiedzialnych za nadzór nad systemem informatycznym w Urzędzie Miasta Leszna.

D. Informacja i komunikacja

W Urzędzie Miasta Leszna wypracowano mechanizmy dotyczące pozyskiwania i przekazywania rzetelnych informacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania i realizacji zadań przez poszczególnych pracowników w odpowiedniej formie i w określonym czasie.

Efektywny system wymiany informacji pomiędzy pracownikami Urzędu Miasta Leszna i pomiędzy pracownikami poszczególnych jednostek organizacyjnych zapewniają dokumenty kształtujące zakresy obowiązków jednostek i poszczególnych pracowników określone w przepisach prawa i rozpisane na zadania. Zakresy zadań określone w Regulaminie Organizacyjnym jednostek samorządu terytorialnego określają również zbiory informacji i danych gromadzonych zgodnie z wymogami prawa i uregulowań wewnętrznych. Pracownicy Urzędu Miasta , oraz jednostek organizacyjnych Miasta mają dostęp do rzetelnej informacji i danych w ramach przyznanych im kompetencji. Informacje i dane dotyczące informacji publicznej są powszechnie dostępne, umieszczone są na stronie BIP Urzędu Miasta Leszna oraz na stronach jednostek organizacyjnych umieszczonych w BIP.

E. Monitorowanie i ocena

System kontroli zarządczej podlega stałemu monitorowaniu co umożliwia bieżące rozwiązywanie problemów i zapobiega ryzykom powstawania nieprawidłowości, a także podlega corocznej ocenie działań w zakresie sprawności działania kontroli zarządczej we wszystkich obszarach funkcjonowania Miasta Leszna.

W celu dokonania oceny systemu kontroli zarządczej Prezydent żąda od osób odpowiedzialnych za powierzone im obszary funkcjonowania Urzędu Miasta Leszna - kierowników wydziałów i pracowników komórek jednostanowiskowych - zapewnień w formie oświadczenia/informacji dotyczących zarządzania ryzykiem w powierzonym im zakresie.

Zapewnienie takie powinno zawierać zwięzły opis ryzyk podlegających monitorowaniu w obszarze zarządzanym przez kierownika wydziału , wraz z informacją o działaniach podjętych, aby wyeliminować ryzyka nieakceptowane i rezultatach podjętych działań.

Dodatkowymi elementami uzupełniającymi obraz kontroli zarządczej będą sprawozdania z audytu w których dokonana zostanie , niezależna ocena kontroli zarządczej, a także wewnętrzna kontrola instytucjonalna funkcjonowania wydziałów i jednostek organizacyjnych.